

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL UAB „LITCON“ KLIUDYMO ATLIKTI TYRIMĄ

2013 m. liepos 17 d. Nr. 2S-10
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos Konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2013 m. liepos 17 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl UAB „LitCon“ (juridinio asmens kodas 123228761) kliudymo atlikti tyrimą.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos 2013 m. vasario 15 d. nutarimu Nr. 1S-15 „Dėl UAB „LitCon“ trukdymo atlikti tyrimą“¹ įtarus, kad UAB „LitCon“ pažeidė Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo² (toliau – Konkurencijos įstatymas) reikalavimus, kliudydama Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams 2012 m. gruodžio 18 d. UAB „LitCon“ naudojamose patalpose atliekamo patikrinimo metu paaimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos tuo metu atliekamam tyrimui dėl įtariamų UAB „LitCon“ ir kitų ūkio subjektų draudžiamų susitarimų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose.

(3) Tyrimo metu buvo nagrinėjamos aplinkybės, susijusios su UAB „LitCon“ darbuotojų veiksmis Konkurencijos tarybos atliekamo patikrinimo metu.

1. UAB „LitCon“ veiksmai

(4) Konkurencijos taryba 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1S-171³ pradėjo tyrimą dėl ūkio subjektų veiksmų, dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose statybiniam įrengimo darbams pirkti, atitiktis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams (toliau – Tyrimas). Tyrimas buvo atliekamas esant pagrindui įtarti, kad UAB „LitCon“ bei kiti ūkio subjektai galėjo derinti viešiesiems pirkimams teikiamus pasiūlymus bei savo veiksmus, susijusius su dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose, ir taip iš anksto numatyti pirkimų ar pirkimų dalių nugalėtojus ar atlikti kitus konkurenciją ribojančius veiksmus, kurie pažeidžia Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus. Be kitų ūkio subjektų šis Tyrimas buvo pradėtas ir UAB „LitCon“ veiksmų atžvilgiu⁴.

(5) Konkurencijos taryba 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1S-171 taip pat nutarė atlikti Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytus patikrinimus

¹ 2 tomas, 8-9 b.l.

² Žin., 1999, Nr. 30-856; 2012, Nr. 42-2041.

³ 1 tomas, 3-4 b.l.

⁴ Konkurencijos tarybos 2013 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 1S-75 „Dėl ūkio subjektų veiksmų, dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose statybiniam įrengimo darbams pirkti, atitiktis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo“ tyrimas nutrauktas, nenustačius įrodymų, kurie patvirtintų, kad ūkio subjektai, įskaitant UAB „LitCon“, dalyvaudami lauko informacinės sistemos ir minimalios infrastruktūros elementų lankytojams įrengimo darbų Dieveniškų, Metelių, Rambyno ir Sirvėtos regioniniuose parkuose viešajame pirkime, tarpusavyje derino teikiamus pasiūlymus bei savo veiksmus, susijusius su dalyvavimu viešajame pirkime, ir taip numatė pirkimų ar pirkimų dalių nugalėtojus, tokiu būdu ribodami konkurenciją bei pažeisdami Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus. http://kt.gov.lt/index.php?show=nut_view&nut_id=1459.

UAB „LitCon“ ir kitų įtariamų ūkio subjektų naudojamose patalpose. Šiems patikrinimams atlikti buvo gautas Vilniaus apygardos administracinio teismo leidimas⁵.

(6) Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai L. K., L. S.–V., I. V., ir M. P. 2012 m. gruodžio 18 d. atliko patikrinimą UAB „LitCon“ naudojamose patalpose, esančiose Islandijos g. 4, Vilniuje (toliau – Patikrinimas).

(7) Patikrinimo metu buvo peržiūrėti ir paimti Tyrimui reikšmingi dokumentai bei kita informacija, surašyti šie Konkurencijos tarybos protokolai⁶:

- (a) patikrinimo protokolas⁷;
- (b) paėmimo protokolas⁸; bei
- (c) faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolas⁹.

(8) Remiantis Konkurencijos tarybos patikrinimo protokole nustatyta informacija, Patikrinimas buvo pradėtas 9 val. 40 min.

(9) Konkurencijos tarybos patikrinimo protokole nurodyta, kad atliekant Patikrinimą UAB „LitCon“ patalpose, dalyvavo UAB „LitCon“ Teisės ir administracijos skyriaus direktorė D. D., projektų vadovė J. K., teisininkas S. P. (Patikrinime dalyvavo iki 11 val. 55 min.), projektų vadovė V. G.

(10) Kaip nurodyta Konkurencijos tarybos patikrinimo protokole, Patikrinime dalyvaujantys asmenys buvo supažindinti su Konkurencijos tarybos 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 1S-171 „Dėl ūkio subjektų veiksmų, dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose statybiniam įrengimo darbams pirkti, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams tyrimo pradėjimo“ patvirtintu išrašu bei Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. gruodžio 14 d. išduoto leidimo patikrinimo veiksams atlikti išrašo kopija. Patikrinime dalyvaujantiems asmenims taip pat buvo įteikti šie dokumentai.

(11) Kaip toliau nurodoma Konkurencijos tarybos patikrinimo protokole, prieš atliekant Patikrinimo veiksmus, Patikrinime dalyvaujantiems asmenims buvo paaiškinta Patikrinimo vykdymo tvarka, Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų, dalyvaujančių asmenų bei ūkio subjekto teisės ir pareigos Patikrinimo metu, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) 189¹¹ straipsnyje numatyta atsakomybė už kliudymą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams atlikti jiems pavestas pareigas arba jų reikalavimų nevykdymą, bei Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje numatyta atsakomybė už informacijos, reikalingos tyrimui atlikti, nepateikimą, neteisingos ar ne visos informacijos pateikimą, už kliudymą įgaliotiems pareigūnams įeiti ir patikrinti ūkio subjekto patalpas, teritoriją ir transporto priemones, peržiūrėti ar paimti dokumentus ir daiktus, turinčius įrodomosios reikšmės tiriant bylą, už antspaudo, Konkurencijos tarybos pareigūnų uždėto pagal Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 4 punktą, sugadinimą ir nuplėšimą.

(12) Kadangi Tyrimas, dėl kurio buvo atliekamas Patikrinimas, buvo susijęs su ūkio subjektų galimai draudžiamais susitarimais dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai patikrino UAB „LitCon“ Viešųjų pirkimų skyriuje esančius dokumentus bei kitą informaciją. Kaip nurodyta Konkurencijos tarybos patikrinimo protokole, buvo patikrintos šių asmenų darbo vietos: L. L., J. K., H. M., V. G. Taip pat buvo tikrinama ir darbo vieta, kurioje buvo rasta A. A. asmens medicininė knygelė. Šioje darbo vietoje buvo rasta „Pireka“¹⁰ logotipu pažymėta 2011 m. darbo knyga (toliau – Darbo knyga)¹¹.

(13) Patikrinimo metu UAB „LitCon“ Viešųjų pirkimų skyriaus patalpose rastoje Darbo knygoje buvo įvairaus pobūdžio užrašų apie viešuosius pirkimus, t. y. įmonių pavadinimai,

⁵ 1 tomas, 5 b.l.

⁶ Protokolų formos yra patvirtintos Konkurencijos tarybos 2012 rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1S-121 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos dokumentų formų patvirtinimo“. Žin., 2012, Nr. 108 -5513.

⁷ 1 tomas, 6-8 b.l.

⁸ 1 tomas, 9-12 b.l.

⁹ 2 tomas, 3-4 b.l.

¹⁰ Uždaroji akcinė bendrovė „Pireka“ yra ankstesnis UAB „LitCon“ pavadinimas, kuris, remiantis Juridinių asmenų registro duomenimis, buvo pakeistas į UAB „LitCon“ 2012 m. sausio 16 d. 2 tomas, 17 b.l.

¹¹ 1 tomas, 13-198 b.l.

pasiūlymų kainos, kitų įmonių kontaktiniai duomenys¹². Darbo knygoje be ranka padarytų užrašų buvo įklijuoti ir įvairūs lipnūs lapeliai (kai kuriuose jų buvo užrašų).

(14) Kadangi UAB „LitCon“ buvo įtariama dalyvavimu draudžiamuose susitarimuose viešuosiuose pirkimuose, o Patikrinimo metu UAB „LitCon“ patalpose rastoje Darbo knygoje buvo įvairaus pobūdžio užrašų apie viešuosius pirkimus, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai Darbo knygą (originalą) Tyrimo tikslais siekė paimti detalesnei analizei Konkurencijos tarybos patalpose.

(15) Kaip nurodyta Konkurencijos tarybos faktinių aplinkybių užfiksavimo protokole, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai davė privalomą nurodymą UAB „LitCon“ darbuotojai D. D. atiduoti Darbo knygą, tačiau D. D. nepaisant šio Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimo vykdymo privalomumo, bei to, kad prieš Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams atliekant Patikrinimo veiksmus buvo supažindinta ir Patikrinimo eigoje pakartotinai buvo įspėta apie įstatymuose numatytą atsakomybę pagal ATPK 189¹¹ straipsnį ir Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalį už kliudymą Konkurencijos tarybos pareigūnams tinkamai atlikti patikrinimą ūkio subjekto patalpose, atsisakė paduoti Darbo knygą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams, be kita ko Darbo knygą, kuriam laikui išsinešant iš tikrinamos patalpos, tai yra iš pareigūnų akiračio.

(16) Pagal Konkurencijos tarybos faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolą, D. D. į tikrinamas patalpas grįžo maždaug po 5 minučių ir įgaliotiems pareigūnams pateikė Darbo knygą.

(17) Šios su Darbo knygos paėmimu susijusios aplinkybės (nutarimo (15) ir (16) pastraipos) buvo užfiksuotos Konkurencijos tarybos faktų užfiksavimo protokole, kuriame užfiksuota, kad: *„2012 m. gruodžio 18 d. apie 12 val. 30 min. LR Konkurencijos tarybos įgaliotoms pareigūnėms [L. K.] ir [L. S.-V.] atliekant patikrinimą UAB „LitCon“ patalpose ir tikrinant UAB „LitCon“ Viešųjų pirkimų skyriuje darbo vietą <...> Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai rado „Pireka“ logotipu pažymėtą 2011 m. darbo knygą, kurią UAB „LitCon“ darbuotoja [D. D.] atsisakė duoti [L. K.]. [L. S.-V.] pakartotinai įspėjus apie atsakomybę už informacijos nepateikimą ir kliudymą tyrimui pagal ATPK ir Konkurencijos įstatymą, [D. D.] vis tiek pasakė, kad minėtos darbo knygos neduos ir minėtą darbo knygą išsinešė iš tikrinamų patalpų. Po maždaug 5 minučių UAB „LitCon“ darbuotoja [D. D.] sugrįžo į tikrinamas patalpas ir minėtą darbo knygą atidavė Konkurencijos tarybos pareigūnams“.*

(18) Ši Konkurencijos tarybos faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolą pasirašė Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai bei UAB „LitCon“ darbuotojos: Teisės ir administracijos skyriaus direktorė D. D. ir projektų vadovė V. G.

(19) Be to, Patikrinime dalyvaujantys asmenys turėjo galimybę pateikti pastabas dėl protokolo turinio, ką D. D. ir V. G. padarė. D. D. faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolo skiltyje „pastabos“ pažymėjo, kad *„<...> darbo knygos [D. D.] neatsisakė perduoti. Aiškiai nurodė, jog paaiškėjus, kad ši darbo knyga yra ne įmonės darbuotojo, todėl nėra ir įmonės nuosavybė, todėl įmonė negali prisiimti atsakomybės dėl asmens duomenų atskleidimo. Galiausiai buvo nuspręsta pateikti darbo knygą, ką [D. D.] ir padarė“¹³*. Tuo tarpu UAB „LitCon“ darbuotoja V. G. faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolo skiltyje „dalyvavęs (-ę) asmuo (-enys)“ nurodė, kad *„buvau patalpoje, bet įvykių nestebėjau, nes buvau užsiėmusi laiško išsiuntimu. Iš esmės sutinku su esminiais išdėstytais faktais“.*

(20) Remiantis Konkurencijos tarybos patikrinimo protokolu, Patikrinimas buvo baigtas 13 val. 51 min.

(21) Vadovaujantis 2012 m. gruodžio 19 d. Konkurencijos tarybos patalpose surašytu faktinių aplinkybių nustatymo protokolu¹⁴, paimtoje Darbo knygoje, kuri Patikrinimo metu UAB „LitCon“ darbuotojos D. D. buvo išnešta iš pareigūnų akiračio, trūksta šiomis kalendorinėmis datomis pažymėtų lapų: 2011 m. gegužės 19-20 d. bei 2011 m. spalio 18-19 d.

¹² 1 tomas, 106, 108, 110, 116, 121 b.l.

¹³ 2 tomas, 4 b.l.

¹⁴ 2 tomas, 5 b.l.

2. Tyrimo išvados ir UAB „LitCon“ pateikta nuomonė bei paaiškinimai

(22) Tyrimas buvo baigtas ir tyrimo metu nustatytos aplinkybės bei padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų skyriaus 2013 m. gegužės 6 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 5S-11¹⁵ (toliau – Pranešimas). Pranešime padaryta išvada, jog tokiais UAB „LitCon“ darbuotojos D. D. veiksmais, kuomet Patikrinimo metu Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams, davus privalomą nurodymą duoti Darbo knygą, kurioje, galėjo būti Tyrimui reikšmingos informacijos, bei įspėjus apie atsakomybę už kliudymą peržiūrėti ar paimti dokumentus ar daiktus, turinčius įrodomosios reikšmės atliekamam tyrimui, Darbo knyga įgaliotiems pareigūnams nebuvo pateikta, be kita ko Darbo knygą išsinešant iš Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų akiračio, UAB „LitCon“ kliudė Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Tyrimui. Pranešime nustatyta, kad tokiais veiksmais UAB „LitCon“, pažeidė Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 25 straipsnio 6 dalies reikalavimus, už ką UAB „LitCon“ turėtų būti skiriama Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje numatyta bauda.

(23) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, UAB „LitCon“ buvo supažindinta su tyrimo išvadomis ir su bylos medžiaga, taip pat informuota apie galimybę pateikti nuomonę dėl tyrimo išvadų¹⁶. UAB „LitCon“ taip pat buvo sudarytos galimybės pateikti paaiškinimus žodžiu ir būti išklaustyti Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdžio, įvykusio 2013 m. liepos 4 d.¹⁷, metu.

(24) UAB „LitCon“ 2013 m. gegužės 30 d. Konkurencijos tarybai raštu pateiktoje nuomonėje¹⁸ dėl tyrimo išvadų pripažino, kad UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. dėsė įvykdyti Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimą atiduoti Darbo knygos originalą, tačiau mano, kad už tai neturėtų būti skirta Konkurencijos įstatyme numatyta sankcija, kadangi tokia situacija susiklostė dėl objektyvių priežasčių, be to, Darbo knyga nebuvo jokia apimtimi susijusi su Konkurencijos tarybos atliekamu Tyrimu. Bendrovės teigimu, Darbo knygoje esantys užrašai buvo padaryti vėliausiai 2011 m., tuo tarpu, tirtas viešasis pirkimas¹⁹ buvo organizuotas 2012 m.

(25) UAB „LitCon“ taip pat nurodė, kad tokie D. D. veiksmai neturėjo jokių neigiamų pasekmių Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui, nes galiausiai Darbo knyga Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams buvo atiduota, o joje trūkstamų lapų galėjo jau nebūti patikrinimo pradžioje, be to, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai siekiant išsklaidyti abejones dėl Darbo knygos turinio koregavimo, turėjo galimybę sutikrinti Darbo knygos originalo turinį su jos padaryta kopija.

(26) UAB „LitCon“ teigimu, D. D. nesiekė sąmoningai sukliudyti Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui, todėl tai turėtų būti laikoma atsakomybę lengvinančia aplinkybe.

(27) Konkurencijos tarybos 2013 m. liepos 4 d. bylos nagrinėjimo posėdyje (Konkurencijos tarybos 2013 m. liepos 5 d. protokolas Nr. 4S-17) UAB „LitCon“ įgalioti atstovai nesutiko su Pranešimo išvadomis ir palaikė UAB „LitCon“ raštu pateiktoje nuomonėje išdėstytą poziciją.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(28) Konkurencijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta, kad Konkurencijos taryba tiria pažeidimus, kai nurodymai pateikti informaciją nevykdomi ar vykdomi ne laiku, pateikiama neteisinga ar ne visa informacija, šio įstatymo nustatytais atvejais informacija nepateikiama nustatytu laiku, kliudoma Konkurencijos tarybos pareigūnams atlikti tyrimą.

¹⁵ 3 tomas, 3-15 b.l.

¹⁶ 3 tomas, 1-2 b.l.

¹⁷ Konkurencijos tarybos 2013 m. liepos 5 d. bylos nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-17 (3 tomas, 111-120 b.l.).

¹⁸ 3 tomas, 18-109 b.l.

¹⁹ Lauko informacinės sistemos ir minimalios infrastruktūros elementų lankytojams įrengimo darbų Dieveniškų, Metelių, Rambyno ir Sirvėtos regioniniuose parkuose.

(29) Remiantis Konkurencijos tarybos 25 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, atlikdami tyrimą, turi teisę paimti dokumentus ir daiktus, kurie tiriant bylą turi įrodomosios reikšmės. Tuo tarpu pagal Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 6 dalį, Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimai, duoti atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus tyrimo veiksmus, įskaitant reikalavimą peržiūrėti tyrimui reikalingus dokumentus ir gauti jų kopijas, taip pat reikalavimą paimti dokumentus ir daiktus, kurie tiriant bylą turi įrodomosios reikšmės, yra privalomi ūkio subjektams ir jų organų nariams bei administracijos darbuotojams, o už duotų reikalavimų nevykdymą taikomos įstatymų numatytos sankcijos. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalimi už kludymą Konkurencijos tarybos pareigūnams įeiti ir patikrinti ūkio subjekto patalpas, peržiūrėti ar paimti dokumentus ir daiktus, turinčius įrodomosios reikšmės tiriant bylą, už antspaudo, Konkurencijos tarybos pareigūnų uždėto pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 4 punktą, sugadinimą ar nuplėšimą ūkio subjektams gali būti skiriama piniginė bausmė iki 1 procento bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

(30) Atsižvelgiant į nurodytas Konkurencijos įstatymo nuostatas, nagrinėjamu atveju yra svarbu nustatyti, ar tokie UAB „LitCon“ darbuotojos D. D. veiksmai, kai buvo nevykdomas Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimas duoti Darbo knygą, kurioje galėjo būti Tyrimui reikšmingos informacijos, be kita ko Darbo knygą išsinešant iš pareigūnų akiračio be Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų galimybės užtikrinti galimo įrodymo nepažeidžiamumą bei dokumento turinio integralumą, gali būti laikomi UAB „LitCon“ kludymu Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui, Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 25 straipsnio 6 dalies prasme. Tam, be kita ko, būtina įvertinti Konkurencijos tarybos atliekamų patikrinimų ūkio subjektų patalpose ypatumus bei su kludymu Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams susijusius UAB „LitCon“ veiksmus.

(31) 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 (toliau – Reglamentas Nr. 1/2003)²⁰ ir Konkurencijos įstatymo reglamentuojami patikrinimai ūkio subjektų patalpose yra iš esmės tapatūs tyrimo veiksmai²¹, kuriuos Europos Komisijos ir Konkurencijos tarybos pareigūnai atlieka siekiant vienodų tikslų. Abi institucijos atlikdamos patikrinimus siekia surinkti kiek įmanoma daugiau informacijos, galinčios turėti įrodomosios reikšmės atliekamam tyrimui. Už kludymą įgaliotiems pareigūnams atlikti patikrinimą tiek Reglamentas Nr. 1/2003²², tiek Konkurencijos įstatymas ūkio subjektams numato piniginę baudą iki 1 procento metinių bendrųjų pajamų praėjusiais ūkiniais metais. Atsižvelgiant į visas minėtas aplinkybes bei vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika²³, vertinant UAB „LitCon“ veiksmus taip pat vadovaujamosi ir atitinkama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ES Teisingumo Teismas)²⁴ bei Europos Komisijos praktika.

3. Konkurencijos tarybos įgaliojimai atlikti patikrinimus

3.1. Konkurencijos tarybos patikrinimų tikslas ir patikrinimų atlikimo tvarka

(32) Patikrinimas ūkio subjektų patalpose yra vienas iš Konkurencijos įstatymo

²⁰ Oficialus leidimas L 1, 2003, p. 1-25.

²¹ Vadovaujantis Reglamento 20 straipsnio 1 dalimi, Europos Komisija, atlikdama Reglamentu jai skirtas pareigas, turi teisę atlikti visus reikiamus ūkio subjektų ir įmonių asociacijų patikrinimus.

²² Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 1 dalį, jeigu patikrinimo metu ūkio subjektas tyčia ar dėl neatsargumo, be kita ko, pateikė ne visus reikalingus dokumentus, neleido atlikti patikrinimo arba sugadino antspaudo, Europos Komisijos įgaliotų pareigūnų uždėtą pagal Reglamento 20 straipsnio 2 dalies d punktą, Komisija ūkio subjektui gali skirti baudą iki 1 procento jų metinių bendrųjų pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

²³ LVAT 212 m. lapkričio 27 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁸²²-3003/2012, UAB „Plungės duona“ prieš Konkurencijos tarybą, nagrinėdamas bylą dėl Konkurencijos tarybos 2012 m. vasario 23 d. nutarimo Nr. 2S-3 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos reikalavimo atliekamo tyrimo metu UAB „Plungės duona“ pateikti informaciją nevykdymo“ teisėtumo bei pagrįstumo, be kita ko vadovavosi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika.

²⁴ ES Teisingumo Teismas reiškia Teisingumo Teismą ir Bendrąjį Teismą kartu.

reglamentuotų tyrimo veiksmų, skirtas ūkio subjektų turimai ir tyrimui reikalingai informacijai surinkti. Patikrinimo tikslas – surinkti kiek įmanoma daugiau ūkio subjektų turimos, tačiau viešai neskleidžiamos informacijos, galinčios turėti įrodomosios vertės atliekamam tyrimui bei kurios pagrindu gali būti tinkamai įvertinti ūkio subjektų veiksmai. Kaip pažymėjo Bendrasis Teismas, „patikrinimo procedūra <...> nesiekia nutraukti pažeidimo ar konstatuoti neteisėtus veiksmus, o jos vienintelis tikslas yra leisti Komisijai surinkti reikalingus dokumentus, kad ji galėtų patikrinti konkrečios teisinės ir faktinės situacijos tikrumą ir turinį“²⁵.

(33) Patikrinimai ūkio subjektų patalpose dažniausiai atliekami Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams atliekant tyrimus dėl galimų ūkio subjektų konkurenciją ribojančių ar galinčių riboti susitarimų. Praktikoje yra įprasta, kad susitarimai, kurie draudžiami pagal Konkurencijos įstatymo 5 straipsnį ar (ir) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnį, dažnai vyksta slaptai ir yra parengiama kuo mažiau su tuo susijusių dokumentų²⁶. Iš to matyti, kad jei Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai ir randa tam tikrų draudžiamo susitarimo įrodymų, šie įrodymai paprastai būna fragmentiški ir pavieniai. Todėl patikrinimo metu surinkti įrodymai yra ypatingos reikšmės ir dažnai gali būti vieninteliai įrodymai formuojant tyrimo išvadą dėl įtariamų ūkio subjektų konkurenciją ribojančių ar galinčių riboti susitarimų bei kitų galimų Konkurencijos įstatymo ar (ir) SESV pažeidimų²⁷.

(34) Siekiant užtikrinti patikrinimo veiksmingumą bei išvengti galimų tyrimui reikšmingų įrodymų naikinimo ar paslėpimo, patikrinimai ūkio subjektų patalpose yra atliekami jiems iš anksto apie tai nepranešus. Tokių patikrinimų netikėtumo svarbą patvirtina ir Konkurencijos įstatymo 22 straipsnio 4 dalies ir 27 straipsnio 8 dalies nuostatos, numatančios galimybę atitinkamus Konkurencijos tarybos nutarimus pripažinti konfidencialiais bei pareigą teismui, sprendžiančiam klausimus dėl leidimų atlikti patikrinimus ūkio subjektų naudojamose patalpose, užtikrinti tokios informacijos ir planuojamų veiksmų slaptumą.

(35) Tyrimo veiksmai, numatyti Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje, gali būti atliekami tik priėmus Konkurencijos tarybos nutarimą pradėti tyrimą. Šiame nutarime yra nurodomas ūkio subjektas, kurio atžvilgiu pradedamas tyrimas, ūkio subjekto veiksmai, kurie galimai pažeidžia Konkurencijos įstatymo nuostatas, bei kitos tyrimui reikšingos aplinkybės. Remiantis Konkurencijos tarybos darbo reglamento patvirtinto Konkurencijos tarybos 2004 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. 1S-139²⁸ (toliau – Konkurencijos tarybos darbo reglamentas) 42 punktu, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai prieš atlikdami Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nurodytus tyrimo veiksmus, ūkio subjekto, kurio atžvilgiu atliekami tyrimo veiksmai, atstovus supažindina su Konkurencijos tarybos nutarimu dėl tyrimo pradėjimo ir Vilniaus apygardos administracinio teismo sankcija, leidžiančia atlikti Konkurencijos įstatymo 25 straipsnyje numatytus veiksmus. Patikrinime dalyvaujantiems asmenims yra įteikiamos minėtų dokumentų kopijos arba jų patvirtinti išrašai.

(36) Taip pat prieš atlikdami tyrimo veiksmus, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai patikrinime dalyvaujantiems asmenims paaiškina patikrinimo vykdymo tvarką, Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų bei dalyvaujančių asmenų ir ūkio subjekto teises ir pareigas patikrinimo metu. Remiantis Konkurencijos tarybos darbo reglamento 43 punktu, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai patikrinime dalyvaujančius asmenis taip pat įspėja apie įstatymuose numatytą atsakomybę už kliudymą įgaliotiems pareigūnams atlikti jiems pavestas pareigas, jų reikalavimų nevykdymą, neteisingos informacijos pateikimą arba už atsisakymą pateikti informaciją.

²⁵ Bendrojo Teismo 2012 m. rugsėjo 27 d. sprendimas byloje Nr. T-357/06 *Koninklijke Wegenbouw Stevin BV* prieš *Europos Komisiją*, p. 227.

²⁶ LVAT 2011 m. birželio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-1433/2011, *UAB „Elektromarktas“* prieš *Konkurencijos tarybą*; LVAT 2012 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P-822-186-12, *UAB „Moller Auto“* prieš *Konkurencijos tarybą*.

²⁷ LVAT 2012 m. rugsėjo 14 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. P-822-186-12, *UAB „Moller Auto“* prieš *Konkurencijos tarybą*, pažymėjo, kad „daugeliu atvejų tai, ar egzistuoja antikonkurencinių veiksmų ar susitarimų, turi būti nustatoma remiantis tam tikrais sutapimais ir nuorodomis, kurie nagrinėjami kartu, ir nesant kito logiško paaiškinimo gali būti konkurencijos taisyklių pažeidimo įrodymas“.

²⁸ *Žin.*, 2004, Nr. 149-5453.

3.2. Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisės atliekant patikrinimo veiksmus

(37) Konkurencijos įstatymo 25 straipsnyje ir Konkurencijos tarybos darbo reglamento ketvirtame skirsnyje yra nurodyti Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų galimi atlikti tyrimo veiksmai. Remiantis Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai turi teisę įeiti ir atlikti patikrinimą ūkio subjekto naudojamose patalpose, teritorijoje ir transporto priemonėse. Teisingumo Teismas, vertindamas Europos Komisijos atliekamų patikrinimų ūkio subjektų patalpose, kuriuos tokiu pačiu tikslu ir panašia tvarka atlieka ir Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, vykdymo pagrindą, pabrėžė, kad „<...> teisė patekti į visas įmonių patalpas, teritorijas ir transporto priemones turi ypatingą svarbą, nes ji skirta tam, kad būtų leista Komisijai surinkti įrodymus apie konkurencijos taisyklių pažeidimus ten, kur tokie įrodymai paprastai randami, t. y. įmonių komercinei veiklai skirtose patalpose“²⁹. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai turi teisę peržiūrėti tyrimui reikalingus dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), gauti jų kopijas ir išrašus, susipažinti su ūkio subjekto darbuotojų užrašais, susijusiais su darbo veikla, taip pat juos bei kompiuteriuose ir bet kokiose laikmenose esančią informaciją kopijuoti. Remiantis Konkurencijos tarybos darbo reglamento 46 punktu, Konkurencijos tarybos pareigūnai savo nuožiūra gali kopijuoti dokumentus ir kompiuterinėse laikmenose esančią informaciją.

(38) Pagal Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punktą, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai taip pat turi teisę paimiti dokumentus ir daiktus, kurie tiriant bylą turi įrodomosios reikšmės. Apie dokumentų paėmimą nurodoma Konkurencijos tarybos paėmimo protokole. Pažymėtina, kad patikrinimus ūkio subjektų naudojamose patalpose atlieka Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, kurie vertina dokumentų, daiktų bei kitos informacijos reikšmingumą atliekamam tyrimui, bei poreikį paimiti tokią informaciją tyrimo tikslais. Teisingumo Teismas savo praktikoje taip pat yra pažymėjęs, kad „Komisija, o ne suinteresuotas ūkio subjektas ar trečiasis asmuo turi nuspręsti, ar dokumentas turi būti jai pateiktas, ar ne“³⁰. Taigi, apie tam tikro dokumento sąsają su Konkurencijos tarybos atliekamu tyrimu bei poreikį jį paimiti, sprendžia Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai.

3.3. Tikrinamų ūkio subjektų pareigos

(39) Remiantis Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 6 dalimi, Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimai atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus yra privalomi, ir už šių reikalavimų nevykdymą taikomos įstatymų nustatytos sankcijos. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymu (plačiau žr. šio nutarimo (29) pastraipą), teigtina, kad Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams atliekant patikrinimus ūkio subjekto patalpose, tikrinami ūkio subjektai, be kita ko, Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams privalo leisti įeiti ir atlikti patikrinimą jų naudojamose komercinėse patalpose, peržiūrėti tyrimui reikalingus dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), daryti jų kopijas, kopijuoti kompiuteriuose ir bet kokioje laikmenoje esančią informaciją, paimiti dokumentus ir daiktus, kurie turi įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui. Ūkio subjektai patikrinimo metu taip pat privalo vykdyti Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisėtus reikalavimus, netrukdyti įgyvendinti jiems įstatymų suteiktų teisių bei sudaryti sąlygas, būtinas patikrinimui atlikti. Siekiant užtikrinti patikrinimo veiksmingumą, Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų nurodymai patikrinime dalyvaujantiems asmenims yra privalomi, įskaitant ir nurodymą pateikti tam tikrus dokumentus bei

²⁹ Teisingumo Teismo 1989 m. rugsėjo 21 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. 46/87 ir 227/88 *Hoechst AG* prieš *Europos Komisiją*, p. 26, 27. Žr. taip pat Bendrojo Teismo 2003 m. gruodžio 11 d. sprendimą byloje Nr. 59/99 *Ventouris Group Enterprises SA* prieš *Europos Komisiją*, p. 122

³⁰ Teisingumo Teismas 1982 m. gegužės 18 d. sprendimas byloje Nr. C-155/79 *AM & S Europe Limited* prieš *Europos Komisiją*, p. 17.

kitą medžiagą.

(40) Bendrasis Teismas savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad ūkio subjektai patikrinimo metu turi pareigą bendradarbiauti su Europos Komisijos įgaliotais pareigūnais, nes tai yra esminė patikrinimo sąlyga³¹.

4. Dėl UAB „LitCon“ veiksmų, kuriais buvo kliudoma Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos vykdomam Tyrimui

(41) Analizuojant UAB „LitCon“ veiksmus, susijusius su kliudymu Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos vykdomam Tyrimui, būtina įvertinti, ar 2012 m. gruodžio 18 d. faktinių aplinkybių užfiksavimo protokole nustatytos aplinkybės patvirtina, jog UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. šio ūkio subjekto patalpose atliekamo Patikrinimo metu nevykdė Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisėto reikalavimo duoti Darbo knygą, kurioje galėjo būti Tyrimui reikšmingos informacijos, be kita ko Darbo knygą, išsinešdama iš pareigūnų akiračio. Tam būtina atsižvelgti į šio nutarimo (4) – (21) pastraipose nurodytas aplinkybes, susijusias su UAB „LitCon“ atliekamo Patikrinimo eiga bei UAB „LitCon“ darbuotojos D. D. veiksmiais Patikrinimo metu.

(42) Kaip nurodyta šio nutarimo (6) pastraipoje Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai 2012 m. gruodžio 18 d. atliko patikrinimus įtariamų ūkio subjektų, įskaitant ir UAB „LitCon“, patalpose. Pažymėtina, kad tikrinamo ūkio subjekto naudojamos patalpos yra susijusios su jo vykdoma ūkine veikla, todėl atlikdami patikrinimą įgalioti pareigūnai turi teisę patekti į visas ūkio subjekto komercines patalpas, įeiti į bet kurį pasirinktą kabinetą bei patikrinti, ar yra tyrimui reikšmingų dokumentų bei šiuos paimti.

(43) Nagrinėjamu atveju Tyrimas dėl Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimo buvo atliekamas dėl galimų draudžiamų susitarimų viešųjų pirkimų srityje, todėl darytina išvada, kad UAB „LitCon“ Viešųjų pirkimų skyriuje rasti dokumentai bei kita informacija buvo tiesiogiai susijusi su Konkurencijos tarybos atliekamu Tyrimu. Pastebėtina, kad Darbo knyga buvo rasta, vienoje iš šio skyriaus darbo vietų. Darbo knygoje taip pat buvo įvairaus pobūdžio užrašų apie viešuosius pirkimus³². Todėl nėra pagrindo sutikti su UAB „LitCon“ teiginiu, jog Darbo knyga nebuvo susijusi su Konkurencijos tarybos tuo metu atliekamu Tyrimu dėl savo turinio. Taip pat nėra pagrindo pritarti UAB „LitCon“ nuomonėje pateiktam teiginiui, kad Darbo knyga nebuvo susijusi su Tyrimu dėl to, jog Darbo knyga yra 2011 metų, t. y. ankstesnė nei įtariamasis pažeidimas (šio nutarimo (24) pastraipa). Vien Darbo knygos data nesudaro pakankamo pagrindo teigti, kad visi joje esantys užrašai vėliausiai buvo padaryti 2011 m. Aplinkybė, jog Darbo knyga nuo 2011 m. iki 2012 m. gruodžio mėn., t. y. iki pat atliekamo Konkurencijos tarybos Patikrinimo momento, vis dar buvo UAB „LitCon“ Viešųjų pirkimų skyriaus vienoje iš darbo vietų, sudaro pakankamą pagrindą teigti, jog Darbo knyga galėjo būti naudojama ir vėlesniems, t. y. 2012 m., užrašams daryti. Be to, UAB „LitCon“ buvo įtariama dalyvavusi ne tik draudžiamame susitarime viešajame pirkime, kuris vyko 2012 m., bet ir kituose viešuosiuose pirkimuose, kurie galėjo vykti ir ankstesniais metais. Ši aplinkybė aiškiai nurodyta ir Konkurencijos tarybos 2012 m. gruodžio 13 d. nutarime Nr. 1S-171 dėl Tyrimo pradėjimo³³.

(44) Atsižvelgiant į visą tai, teigtina, kad Darbo knygoje galėjo būti Konkurencijos tarybos Tyrimui reikšmingos informacijos apie galimus draudžiamus susitarimus UAB „LitCon“ ir (ar) kitiems ūkio subjektams dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose, kurie vyko 2012 m., ar ankstesniais metais.

(45) UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. Konkurencijos tarybos faktinių aplinkybių

³¹ Žr. Bendrojo Teismo 1989 spalio 18 d. sprendimą byloje Nr. 374/87 *Orkem* prieš *Europos Komisiją*, p. 22, 27; Bendrojo Teismo 1995 m. kovo 8 d. sprendimą byloje Nr. T-34/93 *Société Générale* prieš *Europos Komisiją*, p. 72.

³² 1 tomas, 31 (pavyzdžiui, šiame puslapyje yra užrašai apie kvalifikacinius reikalavimus bei subrangovų sąžiningumo deklaracijas dalyvaujant viešajame pirkime), 106, 110, 116, 121 b.l.

³³ 1 tomas, 3-4 b.l.

užfiksavimo protokole nurodė aplinkybę, jog Darbo knyga nėra UAB „LitCon“ nuosavybė, nes ji nepriklauso bendrovės darbuotojui (šio nutarimo (17) pastraipa). Ši aplinkybė taip pat nesudaro pagrindo teigti, jog nagrinėjamu atveju Darbo knyga nebuvo susijusi su Konkurencijos tarybos tuo metu atliekamam Tyrimu, ir Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai negalėjo reikalauti šią knygą jiems pateikti. Pažymėtina, kad Darbo knyga buvo rasta UAB „LitCon“ komercinėse patalpose, o konkrečiai – Viešųjų pirkimų skyriuje. Pažymėtina ir tai, kad Patikrinimui UAB „LitCon“ naudojamose patalpose atlikti buvo gautas Vilniaus apygardos administracinio teismo leidimas. Remiantis šia teismo išduota sankcija, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai turėjo teisę peržiūrėti bei paimti UAB „LitCon“ naudojamose patalpose rastus dokumentus bei kitą informaciją, įskaitant Darbo knygą, kurioje galėjo būti Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui reikšmingos informacijos, nepriklausomai nuo to, jog tam tikri dokumentai, įskaitant Darbo knygą, galimai ir nebuvo UAB „LitCon“ nuosavybė.

(46) Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, vadovaudamiesi Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punktu (šio nutarimo (38) pastraipa), turėjo teisę paimti Darbo knygą ir atitinkamai teisę reikalauti, kad šis dokumentas būtų jiems pateiktas toks, koks buvo rastas tikrinamose patalpose.

(47) Kadangi Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai reikalavo duoti Darbo knygą, susijusią su Konkurencijos tarybos vykdomu Tyrimu, darytina išvada, kad Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimas duoti Darbo knygą tokią, kokia buvo rasta tikrinamose patalpose buvo teisėtas ir privalomas vykdyti.

(48) Būtent tokią Darbo knygą, t. y. galinčią turėti įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui, UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. išnešė iš pareigūnų akiračio ir tik po tam tikro laiko, sugrįžusi, atidavė Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams (šio nutarimo (15) pastraipa). Šią aplinkybę patvirtina 2012 m. gruodžio 18 d. faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolas, kurį, be kita ko, pasirašė ir pastabas dėl jo turinio teikė D. D. Taigi, nėra pagrindo abejoti, kad dokumentą, tokį, koks jis buvo rastas tikrinamose patalpose, kuriame galėjo būti Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui reikšmingos informacijos, UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. Patikrinimo metu išnešė iš pareigūnų akiračio be Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų galimybės užtikrinti galimo įrodymo nepažeidžiamumą bei dokumento turinio vientisumą.

(49) Pastebėtina, kad Patikrinime dalyvaujantys asmenys, įskaitant D. D., Patikrinimo pradžioje buvo supažindinti su Konkurencijos tarybos nutarimu pradėti Tyrimą ir Vilniaus apygardos administracinio teismo leidimu Patikrinimo veiksmams atlikti (šio nutarimo (10) pastraipa). Atsižvelgiant į tai, kad šiuose dokumentuose buvo nurodyti pagrindiniai įtarimai dėl UAB „LitCon“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo nuostatų reikalavimams, darytina išvada, kad Patikrinime dalyvaujantys asmenys, įskaitant D. D., galėjo identifikuoti, kokių įrodymų ieško Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai.

(50) Dėl šios priežasties teigtina, kad UAB „LitCon“ darbuotoja D. D., žinodama UAB „LitCon“ pareikštus įtarimus ir Darbo knygą, tokią, kokia ji buvo rasta tikrinamose patalpose išsinešusi iš pareigūnų akiračio, turėjo galimybę įvertinti, kurie puslapiai ar į Darbo knygą įdėti užrašai galėjo turėti įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui ir atitinkamai turėjo galimybę pakeisti ar sunaikinti Darbo knygoje esančią informaciją.

(51) Pažymėtina, kad dokumentą, kuriame gali būti tyrimui reikšmingos informacijos, išnešus iš Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų akiračio, atsiranda rizika, kad toks dokumentas gali būti pakeistas. UAB „LitCon“ darbuotojai D. D. Patikrinimo metu Darbo knygą išsinešus iš pareigūnų akiračio, nepaisant Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų aiškiai suformuluoto reikalavimo ją duoti, atsirado rizika, kad Darbo knyga gali būti pakeista ir tokiu būdu prarasta jos įrodomoji vertė. Išsinešus Darbo knygą, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai neteko galimybės stebėti, kas tuo metu su ja vyksta, tai pat užkirsti kelią išneštos Darbo knygos galimam naikinimui, ar bet kokiam jos pakeitimui. Taigi, Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai neteko galimybės užtikrinti galimo įrodymo nepažeidžiamumą bei išnešto dokumento turinio vientisumą, o tai reiškia, kad galima dokumento įrodomoji vertė tuo metu galėjo būti prarasta.

(52) UAB „LitCon“ darbuotoja D. D., nevykdydama Konkurencijos tarybos įgaliotų

pareigūnų reikalavimo pateikti Darbo knygą, kuri buvo rasta tikrinamose patalpose, bei išsinešdama šią knygą iš Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų akiračio, užkirto galimybę užtikrinti galimo įrodymo nepažeidžiamumą bei dokumento turinio integralumą. Nors knyga ir buvo gražinta, galėjo būti pakeisti ar panaikinti knygoje esantys įrašai bei tokiu būdu galėjo būti prarasta jos įrodomoji reikšmė. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. nevykdė teisėto Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimo duoti Darbo knygą tokią, kokia ši buvo rasta tikrinamose patalpose, nors tokių Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimų vykdymo privalomumas aiškiai įtvirtintas Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 6 dalyje (šio nutarimo (29) pastraipa).

(53) Dėl šių priežasčių teigtina, kad UAB „LitCon“ darbuotojos D. D. veiksmai laikytini ne delsimu įvykdyti Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisėtą reikalavimą duoti Darbo knygą, bet tokio reikalavimo nevykdymu, t. y. nedavimu tokio dokumento, kokį Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai rado tikrinamose patalpose netikėto patikrinimo metu ir kuriame galėjo būti Tyrimui reikšmingos informacijos.

4.1. Dėl Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų pažeidimų pobūdžio

(54) Kaip yra pažymėjęs LVAT 2012 m. lapkričio 27 d. sprendime byloje UAB „Plungės duona“ prieš Konkurencijos tarybą, „Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti procedūriniai pažeidimai savo esme yra pavojingi dėl trukdymo atliekamo tyrimo efektyvumui, o ne dėl tiesioginio konkurencijos ribojimo“.

(55) Pastebėtina, kad Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje numatyta atsakomybė už procedūrinio pobūdžio Konkurencijos įstatymo pažeidimus, be kita ko, kludymą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui, dėl tos priežasties, kad tokie ūkio subjektų veiksmai sukelia grėsmę galimų konkurencijos pažeidimų įrodymų surinkimui bei kenkia Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui.

(56) Pastebėtina ir tai, kad Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti Konkurencijos įstatymo pažeidimai, įskaitant ir kludymą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus ir daiktus, turinčius įrodomosios reikšmės tiriant bylą, yra procedūriniai, o tai reiškia, kad šie pažeidimai savo sudėtimi yra formalaus pobūdžio. Atsakomybė už tokių pažeidimų padarymą kyla nepriklausomai nuo to, ar tokie ūkio subjekto veiksmai padarė kokią nors realią žalą atliekamam tyrimui. Taigi, ūkio subjektų veiksmų įtaka tolimesnei tyrimo eigai neprivalo būti vertinama.

(57) Tai, jog procedūrinių pažeidimų atveju nereikia įrodinėti pasekmių atliekamam tyrimui, bet būtina nustatyti vien ūkio subjekto veiksmus, kuriais buvo padarytas procedūrinis pažeidimas, patvirtina ir Europos Komisijos bei ES Teisingumo Teismo praktika.

(58) Pavyzdžiui, kaip nurodė Bendrasis Teismas, viename iš savo sprendimų, kur bendrovės advokatai dėsė įleisti Europos Komisijos įgaliotus pareigūnus į tikrinamo ūkio subjekto direktoriaus kabinetą, „vien aplinkybės, kad ieškovės advokatai iš pradžių atsisakė įleisti Komisijos pareigūnus į vieno iš direktorių kabinetą, pakanka konstatuoti, kad ieškovė atsisakė besąlygiškai vykdyti sprendimą dėl patikrinimų, o Komisija net neprivalo įrodyti, kad šio atsisakymo sukeltas vėlavimas galėjo lemti dokumentų sunaikinimą ar nuspėjimą“³⁴. Taip pat Bendrasis Teismas sprendime, kur bendrovė buvo kaltinama pažeidusi Europos Komisijos uždėtą antspaudo, kuriuo buvo užantspauduotos bendrovės patalpos patikrinimo eigoje, nurodė, kad „pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 1 dalies e punktą <...> Komisija privalo įrodyti antspaudo sugadinimą. Tačiau ji neprivalo įrodyti, kad iš tiesų buvo įeita į patalpą, kuri buvo užantspauduota, arba, kad su ten laikytais dokumentais buvo atlikti kokie nors veiksmai“³⁵. Kaip toliau nurodė teismas „vien tik

³⁴ Bendrojo Teismo 2012 m. rugsėjo 27 d. sprendimas byloje Nr. T-357/06 *Koninklijke Wegenbouw Stevin BV* prieš *Europos Komisiją*, p. 239.

³⁵ Bendrojo Teismo 2010 m. gruodžio 15 d. sprendimas byloje Nr. T-141/08 *E.ON Energie AG* prieš *Europos Komisiją*, p. 85.

*sugadinus antspaudą dingsta jo apsauginis pobūdis, ir to pakanka, kad būtų nustatyta pažeidimo sudėtis*³⁶. Taip pat Europos Komisija sprendime, kur buvo atblokuotos Europos Komisijos įgaliotų pareigūnų užblokuotos ūkio subjekto darbuotojų elektroninio pašto paskyros, pažymėjo, kad *elektroninio pašto paskyros atblokovimas laikomas Reglamento Nr. 1/2003 23 (1)(c) straipsnio pažeidimu, nepriklausomai nuo to, ar tam tikri elektroniniai laišakai faktiškai buvo paveikti ar sunaikinti. Elektroninio pašto paskyros užblokavimo tikslas būtent panaikinti tokią riziką. Tuo atveju kai elektroninio pašto paskyra yra atblokuota, Komisija praranda garantiją, kad visa elektroniniame pašte esanti informacija yra nesugadinta ir pilna*³⁷.

(59) UAB „LitCon“ darbuotojai D. D. nevykdžius Konkurencijos tarybos teisėto reikalavimo duoti Darbo knygą, kokia ši buvo rasta, be kita ko ją išsinešant iš pareigūnų akiračio, atsirado rizika dėl galimo Darbo knygos sugadinimo arba galimo jos įrodomosios reikšmės praradimo. Taip pat Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai prarado garantiją, kad visa Darbo knygoje esanti informacija yra nesugadinta ir nepakeista.

(60) Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju pažeidimo sudėtį sudaro Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisėtas reikalavimas duoti dokumentą, kuriame galėjo būti tuo metu Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui reikšmingos informacijos, bei šio reikalavimo nevykdymas. Šios abi aplinkybės ir buvo nustatytos tyrimo metu (šio nutarimo (47) ir (52) pastraipos).

(61) Taigi, įvertinus Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 6 dalies ir 36 straipsnio 3 dalies nuostatas ir atsižvelgus į ES Teisingumo Teismo bei Europos Komisijos praktiką, darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju vien ta aplinkybė, jog UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. Patikrinimo metu rastos Darbo knygos Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams nedavė, Darbo knygą, be kita ko, išsinešdama iš pareigūnų akiračio be pareigūnų galimybės užtikrinti įrodymo nepažeidžiamumą bei dokumento turinio vientisumą, nepaisant Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų aiškiai suformuluoto reikalavimo, pakanka konstatuoti, jog D. D. nevykdė teisėto Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimo, ir tokiais veiksmais UAB „LitCon“ kliudė įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės atliekamam Tyrimui.

(62) Aplinkybė, jog Darbo knyga galiausiai Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams buvo pateikta, bei tai, jog joje trūkstamų lapų galėjo jau nebūti patikrinimo pradžioje ir pareigūnai turėjo galimybę sutikrinti Darbo knygą su jos padaryta kopija, nepašalina ūkio subjektų atsakomybės už kliudymą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės atliekamam tyrimui. Ši išvada darytina atsižvelgiant į tai, kad, kaip minėta šio nutarimo (56) pastraipoje, šis pažeidimas yra formalaus pobūdžio ir pažeidimo konstatavimui pakanka nustatyti vien ūkio subjekto veiksmus, kuriais buvo kliudoma Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams patikrinimo metu paimti dokumentus turinčius įrodomosios reikšmės atliekamam tyrimui.

(63) Be to, atkreiptinas dėmesys, kad galiojantys teisės aktai nenumato pareigos Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams daryti paimamų dokumentų kopijų šias paliekant tikrinamo ūkio subjekto patalpose. Išimtis taikoma tik griežtos atskaitomybės dokumentų originalams³⁸. Kitais atvejais paimamų dokumentų kopijų darymas yra tikrinamo ūkio subjekto sprendimas. Taigi, tiek pačios kopijos darymas bei kopijavimo būdo pasirinkimas yra tikrinamo ūkio subjekto sprendimas ir Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai neužtikrina tokio pobūdžio kopijų darymo tikslumo. Atsižvelgiant į tai, jog pareigūnai neprižiūri kopijavimo būdo, taigi ir negali patvirtinti kopijos tikrumo bei vientisumo – originalo sutikrinimas su tokia kopija nebūtų tikslus ir todėl nėra tinkamas patikrinimo atlikimo tikslams pasiekti.

(64) Pažymėtina, kad remiantis Komisijos ir ES Teisingumo Teismo praktika, konstatuojant procedūrinį pažeidimą, nėra būtina nustatyti, kad ūkio subjekto veiksmai galėjo lemti dokumentų

³⁶ Bendrojo Teismo 2010 m. gruodžio 15 d. sprendimas byloje Nr. T-141/08 *E.ON Energie AG prieš Europos Komisiją*, p. 289. (Pažymėtina, kad Teisingumo Teismas 2012 m. lapkričio 22 d. išnagrinėjo apeliacinį skundą šioje byloje ir paliko galioti Bendrojo Teismo sprendimą (bylos Nr. C-89/11 P)).

³⁷ Europos Komisijos 2012 m. kovo 8 d. sprendimas *EPH ir kiti* (bylos Nr. COMP/39793), p. 55.

³⁸ Konkurencijos tarybos darbo reglamento 46 punktas.

sunaikinimą ar paslėpimą³⁹. Dokumento išnešimas iš pareigūnų akiračio savaime sukuria riziką, kad dokumentas gali būti pakeistas ar kitaip pažeistas. Vis dėl to, nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš 2012 m. gruodžio 19 d. faktinių aplinkybių užfiksavimo protokolo, Patikrinimo metu iš UAB „LitCon“ patalpų paimtoje Darbo knygoje ir faktiškai trūksta tam tikrų lapų. Šie lapai bei kiti į Darbo knygą įklijuoti užrašai, galėjo būti pašalinti UAB „LitCon“ darbuotojai D. D. Darbo knygą išnešus iš pareigūnų akiračio.

(65) Atsižvelgiant į tai, jog UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. nevykdė Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisėto reikalavimo duoti Darbo knygą, kurioje galėjo būti Tyrimui reikšmingos informacijos, be kita ko Darbo knygą išsinešdama iš tikrinamos patalpos, tai yra iš pareigūnų akiračio, o Darbo knygą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams pateikė tik po to, kai Darbo knyga galėjo būti pažeista bei galėjo būti prarasta jos įrodomoji reikšmė, darytina išvada, kad tokiais UAB „LitCon“ darbuotojos veiksmais, UAB „LitCon“ kludė Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam Tyrimui ir taip pažeidė Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 25 straipsnio 6 dalies reikalavimus.

5. UAB „LitCon“ taikytinos sankcijos

(66) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalimi, už kludymą peržiūrėti ar paimti dokumentus ir daiktus, turinčius įrodomosios reikšmės tiriant bylą, Konkurencijos taryba gali skirti ūkio subjektams piniginę baudą iki 1 procento bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

(67) Kaip minėta šio nutarimo (55) pastraipoje, Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje numatyta atsakomybė už procedūrinio pobūdžio Konkurencijos įstatymo pažeidimus, įskaitant kludymą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui, dėl to tos priežasties, kad tokie ūkio subjektų veiksmai, be kita ko, sukelią grėsmę galimų konkurencijos pažeidimų įrodymų surinkimui. Pažymėtina, kad patikrinimo metu surinkti dokumentai bei kita informacija, gali turėti įrodomosios reikšmės nustatant pavojingiausius konkurencijos teisės pažeidimus, pavyzdžiui, draudžiamus susitarimus, piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, už kuriuos ūkio subjektams gresia bauda iki 10 procentų ūkio subjekto bendrųjų pajamų. Taigi, ūkio subjektui už kludymą tyrimui skiriama bauda turi atgrasyti ūkio subjektą nuo procedūrinių pažeidimų darymo bei privalo turėti tokį atgrasomąjį poveikį, kad ūkio subjektas nelaikytų minėtų procedūrinių pažeidimų nereikšmingais.

(68) Nustatant konkretų baudos dydį turi būti atsižvelgiama į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje numatytas aplinkybes: pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, ūkio subjekto atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Baudos dydis skaičiuojamas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 (toliau – Aprašas)⁴⁰.

(69) Pagal Aprašo 4 punktą, už draudžiamą susitarimą ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi ūkio subjektui baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia, apskaičiuojamas bazinis baudos dydis (bazinis baudos dydis apskaičiuojamas remiantis ūkio subjekto tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis ir pažeidimo trukme), vėliau, vadovaujantis Aprašo V skyriumi, bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas. Pagal Aprašo 23 punktą, už kitus Konkurencijos įstatymo pažeidimus ūkio subjektui skiriamos baudos dydžio apskaičiavimui *mutatis mutandis* taikomos Aprašo II, IV ir V skyrių nuostatos, kiek

³⁹ Bendrojo Teismo 2012 m. rugsėjo 27 d. sprendimas byloje Nr. T-357/06 *Koninklijke Wegenbouw Stevin BV* prieš *Europos Komisiją*, p. 239; Bendrojo Teismo 2010 m. gruodžio 15 d. sprendimas byloje Nr. T-141/08 *E.ON Energie AG* prieš *Europos Komisiją*, p. 289; Komisijos 2008 m. sausio 30 d. sprendimas Nr. COMP/B-1/39.326 *E.ON Energie A.G.*, p. 100.

⁴⁰ Žin., 2012, Nr. 12-511.

jos reglamentuoja baudos dydžio apskaičiavimą, kai bazinis baudos dydis apskaičiuojamas pagal ūkio subjekto paskutiniuosius ūkiniais metais gautas bendrąsias pajamas.

(70) Aprašo 8 punkte nurodyta, kad bazinis baudos dydis apskaičiuojamas įvertinus pažeidimo pavojingumą ir pažeidimo trukmę.

5.1. Baudos dydis už pažeidimo pavojingumą ir trukmę

(71) Aprašo 10 punkte nurodyta, kad nustatant pažeidimo pavojingumą, atsižvelgiama į pažeidimo pobūdį, visų pažeidimo dalyvių bendrą rinkos dalį, pažeidimo geografinį plotą, ir kitas aplinkybes.

(72) Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamas UAB „LitCon“ pažeidimas yra susijęs su kliudymu Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės tuo metu Konkurencijos tarybos vykdomam Tyrimui, t. y. procedūrinio pobūdžio pažeidimas, nagrinėjamu atveju vertinti pažeidimo įtaką atitinkamai rinkai ir geografiniai teritorijai nėra objektyvaus pagrindo.

(73) Vertinant UAB „LitCon“ padaryto pažeidimo pobūdį, pažymėtina, kad vien Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje nustatytos atsakomybės už procedūrinio pobūdžio pažeidimus egzistavimas suponuoja, kad tokie pažeidimai yra pavojingi ir sukeltys grėsmę Konkurencijos tarybos atliekamų tyrimų efektyvumui. Būtent dėl to Konkurencijos įstatyme ir yra įtvirtinta ūkio subjektų atsakomybė už procedūrinio pobūdžio pažeidimus, už kuriuos skiriama bauda gali siekti iki 1 procento bendrųjų ūkio subjekto pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

(74) Kaip nurodyta šio nutarimo (54) pastraipoje, LVAT 2012 m. lapkričio 27 d. sprendime byloje *UAB „Plungės duona“ prieš Konkurencijos tarybą*, yra pažymėjęs, kad „*Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti procedūriniai pažeidimai savo esme yra pavojingi dėl trukdymo atliekamo tyrimo efektyvumui, o ne dėl tiesioginio konkurencijos ribojimo*“. Kaip toliau nurodė teismas „*teisėjų kolegijos vertinimu, įstatymų leidėjas nustatė, jog informacijos nepateikimas yra teisės pažeidimas, už kurį taikytiną numatyta sankcija, dėl tos priežasties, kad jis kenkia atliekamam tyrimui*“. Atsižvelgiant į tai, jog analogišką sankcijos dydį įstatymų leidėjas nustatė ir už kliudymą Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės atliekamam tyrimui, darytina išvada, kad, ši pažeidimą įstatymų leidėjas taip pat įvardija kaip pavojingą procedūrinį pažeidimą, kuris trukdo atliekamo tyrimo efektyvumui bei kenkia atliekamam tyrimui.

(75) Atkreiptinas dėmesys, kad Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų patikrinimai yra atliekami tik tų ūkio subjektų atžvilgiu, kurie yra įtariami padarę Konkurencijos įstatymo nuostatų pažeidimą⁴¹. Kaip minėta šio nutarimo (33) pastraipoje, tam tikrais atvejais netikėti Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų atliekami patikrinimai įtariamų ūkio subjektų patalpose leidžia surinkti dokumentus bei daiktus, kurie dažnai yra vieninteliai įrodymai, formuojant tyrimo išvadas dėl galimo Konkurencijos įstatymo pažeidimo, ypač ūkio subjektų įtariamų konkurenciją ribojančių ar galinčių riboti susitarimų sudarymu atveju. Todėl ūkio subjekto veiksmai, kuomet Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams pareikalavus duoti dokumentus, jie neduodami, nors privalo būti pateikti, patys savaime trukdo tyrimo efektyvumui, gali iš esmės užkirsti kelią Konkurencijos tarybos tiriamo pažeidimo nustatymui bei daro tiesioginę įtaką Konkurencijos tarybos vykdomai Konkurencijos įstatymo (ir SESV) priežiūrai. Atsižvelgiant į tai, ūkio subjekto veiksmai, kuomet atsisakoma duoti Konkurencijos tarybos pareigūnų reikalaujamus dokumentus jų nepažeidžiant, nors šie privalo būti pateikti, visuomet vertintini kaip pavojingi procedūriniai pažeidimai.

(76) Papildomai pažymėtina tai, kad pareigūnų reikalautas dokumentas, turintis įrodomosios reikšmės bylai, nagrinėjamu atveju ūkio subjekto darbuotojos buvo išneštas iš pareigūnų akiračio rodo dar didesnę pažeidimo pavojingumą, nes toks veiksmas galėjo lemti įrodymų sunaikinimą. Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, išnešus Darbo knygą iš jų akiračio, negalėjo stebėti kas tuo metu vyksta su minėtu dokumentu, tuo tarpu ūkio subjekto

⁴¹ Žr. Europos Komisijos 2008 m. sausio 30 d. sprendimas Nr. COMP/B-1/39.326 *E.ON Energie A.G.*, p. 107.

darbuotoja, turėdama tiesioginį kontaktą su Darbo knyga galėjo sunaikinti svarbius (o galbūt ir vienintelius) pažeidimo įrodymus, kas nagrinėjamu atveju galimai ir įvyko, nes Patikrinimo metu paimtoje Darbo knygoje trūksta tam tikrų lapų, bei galimai ir kitų užrašų. Todėl toks pažeidimas vertintinas kaip itin pavojingas.

(77) Atsižvelgiant į šias aplinkybes yra pagrįsta baudos dydį už pažeidimo pavojingumą nustatyti 0,6 proc. nuo UAB „LitCon“ bendrųjų pajamų gautų 2012 m.

(78) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 12 punktu, siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą trukmę, apskaičiuota baudos dydžio, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, suma dauginama iš ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus.

(79) Nagrinėjamu atveju UAB „LitCon“ veiksmai yra vienkartinio pobūdžio, todėl bazinis baudos dydis apskaičiuojamas įvertinus tik pažeidimo pavojingumą.

5.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

(80) Remiantis Aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.

(81) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytomis atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu, atlygino nuostolius, pašalino padarytą žalą, savo valia nutraukė pažeidimą, neatliko konkurenciją ribojančių veiksmų, pripažino Konkurencijos tarybos atlikto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes, taip pat tai, kad pažeidimą sudarantis elgesys buvo nulemtas valdžios institucijų veiksmų ir ūkio subjekto finansinė padėtis yra labai sunki.

(82) Vertinant UAB „LitCon“ nurodytą atsakomybę lengvinančią aplinkybę, kad UAB „LitCon“ darbuotoja D. D. nesiekė sąmoningai sukliudyti Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui, atkreiptinas dėmesys, jog tai negali būti laikoma atsakomybę lengvinančia aplinkybe, kadangi nagrinėjamu atveju pažeidimu laikytinas kliudymas Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės atliekamam tyrimui, nepriklausomai nuo to, ar šis kliudymas buvo atliktas tyčia ar dėl neatsargumo⁴². Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju grėsmė įrodymų sunaikinimui egzistavo nepriklausomai nuo to, jog Darbo knyga iš pareigūnų akiračio buvo išnešta tyčia, ar dėl neatsargumo. Be to, UAB „LitCon“ nurodyta aplinkybė pagal Konkurencijos įstatymą nėra laikytina atsakomybę lengvinančia aplinkybe.

(83) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos atsakomybę sunkinančios aplinkybės tyrimo metu nenustatytos.

(84) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, už Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 25 straipsnio 6 dalies pažeidimus, atsisakant pateikti nepakeistą Darbo knygą, galimai turinčią įrodomąją reikšmę Tyrimui Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams reikalaujant, UAB „LitCon“ skiriama 615 000 litų bauda.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 25 straipsnio 6 dalimi, 35 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 36 straipsnio 3 dalimi,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad UAB „LitCon“, kliudydama Lietuvos Respublikos konkurencijos

⁴² Pavyzdžiui, Europos Komisija 2012 m. kovo 8 d. sprendime *EPH ir kiti* (bylos Nr. COMP/39793) yra pažymėjusi, kad „tai, jog pažeidimas buvo padarytas neatsargiai nekeičia pažeidimo vertinimo, kaip pavojingo pažeidimo“. Kaip toliau nurodė Europos Komisija „grėsmė elektroninių laiškų sunaikinimui egzistuoja nepriklausomai nuo to, jog elektroninio pašto paskyra buvo atblokuota tyčia, ar dėl neatsargumo“, p. 89.

tarybos įgaliotiems pareigūnams paimti dokumentus, turinčius įrodomosios reikšmės tuo metu Konkurencijos tarybos atliekamam tyrimui, pažeidė Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 25 straipsnio 6 dalies reikalavimus;

2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą skirti UAB „LitCon“ 615 000 (šešių šimtų penkiolikos tūkstančių) litų baudą.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Skundo padavimas nesustabdo Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymo.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta pinigine buda per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą LT24 7300 0101 1239 4300 (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas – 188659752).

Pirmininkas Šarūnas Keserauskas